

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Quæstio I. Utrum Lex vetus bona sit, & Deum Autorem habeat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

ignorantiæ & ruditati hominum subveniretur, & Deus etiam ut Autor gratiæ supernaturalis ad illa obligaret; ac proinde non solum declarativa legis naturalis fuerunt, sed novæ obligationis inductiva. Sic ex lege naturali præcise non tenetur homo amare Deum super omnia amore supernaturali, bene autem vi istorum præceptorum moralium. Alia sunt *ceremonialia*, quæ cultûs divini ritus, & rerum sacrarum ordinem determinant. Alia *forensia*, seu *civilia*, quæ Reipublicæ administrationem, & vitam civilem spectant. Duplex erat finis legis Mosaicæ: primus isque præcipuus, ut vera Religio in Mundo idololatrico conservaretur. Idque satis colligitur ex verbis initi fœderis in monte Sina: *Deus elegit te hodie, ut sis ei populus peculiaris in laudem, & nomen, & gloriam suam.* Alter finis legis præsertim ceremonialis erat, ut rebus evangelicis tamquam in imagine repræsentandis inferviret. Finis generalis & ultimus erat supernaturalis felicitas populi electi per veram vitæ morumque sanctitatem obtinenda. Unde Legisperito *Luc. 10.* interroganti: *Quid faciendo vitam æternam possidebo?* respondebat Christus: *In lege quid scriptum est?* cumque ille reponeret dicens: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo . . . & proximum tuum sicut te ipsum;* iterum Christus ad eum: *Hoc fac, & videas.*

QUAESTIO I.

Utrum Lex Vetus bona sit, Deumque Autorem habeat?

125. **N**on defuere olim ex Hæreticis, qui Legem
 Erro- Veterem dicere malam, Deumque bonum
 386, eius

ejus Autorem non esse, non dubitarent. Tales in Seculo II. fuerunt *Carpocratiani*, *Cerdoniani* & *Marcionista*. In Sec. III. *Manichæi* illam à Deo malo datam delirabant. Istorum Hæreticorum vestigia satis temere legunt nostri temporis *Increduli*, quorum impias criminationes in QQ. seqq. ex instituto refellemus.

Lex Vetus est à Deo, bona & sancta est. 226.
 Omnia enim L. V. præcepta dicuntur sermones, & Lex
vetus
est di-
vina. judicia Dei. Sic *Exod. 20. v. 1*, ubi Lex Mosai-
 ca incipit tradi, disertè dicitur: *Locutusque est
 Dominus cunctos sermones hos.* Et c. 24. v. 3.
 MOYSES promulgavit omnia, & populus accepta-
 vit tamquam Domini præcepta; *Narravit plebi
 omnia verba Domini atque judicia, responditque
 populus unâ voce: Omnia verba Domini, quæ lo-
 cutus es, faciemus.* Plura in hanc rem testimo-
 nia habentur in Scriptura Apostolica. Ubi Chri-
 stus ipse legem veterem *mandatum Dei* vocat,
 cùm *Matth. 15*, Judæis exprobrat: *Irritum feci-
 stis mandatum Dei propter traditionem vestram.*
 Et *Joann. 5*. *Si crederetis Moysi, crederetis for-
 sitan mihi; de me ille scripsit, &c.* Quin ipse
 de se *Matth. 5*. ait: *Non veni solvere legem,
 sed adimplere.* Propterea circumcisus est, pascha
 celebravit, &c. Est igitur utriusque Testamenti
 Autor unus idemque Deus; ac proinde Lex vetus
 non potest non esse bona & sancta. Itaque lex
*quidem sancta, & mandatum sanctum; & justum,
 & bonum.* Ad *Rom. 7*.

Respon-

Respondetur ad objecta.

Obj. I. Idem videtur Autor fuisse totius Legis veteris, qui fuit autor præcepti de libello repudii: sed hic fuit *Moyfes*, dicente Christo *Matth. 19. Quoniam Moyfes ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores.* Et sanè Lex vetus frequenter in Scriptura dicitur *Lex Moyfis*. Ergo. *Resp.* MOYSES non autor fuit hujus legis, sed præco duntaxat. Sicut cùm *Marc. 7.* dicitur: *Moyfes enim dixit: Honora Patrem tuum*, nequit intelligi hujus legis auctor, cùm istud sit naturale Dei præceptum. Nempe Judæi cùm dixissent v. 7. *Quid ergo Moyfes mandavit dare libellum repudii, & dimittere?* Christus reposuit v. 8. *Quoniam Moyfes ad duritiam cordis vestri*, &c. Nec alio sensu lex vetus vocatur *lex Moyfis*, nisi quia illam scripsit, & promulgavit.

Inst. Constat esse leges humanâ autoritate sanctas, veluti de celebrando singulis annis festo *Phurim*, *Esth. 9.* & de festo *Scenopegiæ*, *2. Machab. 1.* Igitur solus Deus non est Autor Legis Veteris. *Resp.* Id solum contendimus, solum Deum esse Autorem totius legis, quæ continetur in *Pentateucho*. Subinde nonnullas humanâ autoritate conditas fuisse, haud diffitemur. Invaluerunt etiam successu temporis apud Hebræos traditiones ejusmodi, quæ in Libris Sacris non erant descriptæ, immo quæ Legi divinæ adversabantur, quas cùm Judæi pluris facerent, quàm ipsam Legem; idcirco à Christo fuerunt reprehensi *Matth. 19.*

Obj.

Obj. II. *Ezech. 20. dicitur: Dedi eis præcepta non bona, & iudicia, in quibus non vivent.* Ergo. *Resp.* Sensus est, quòd Deus permiserit, Judæos divinæ Legis contemptores abire in viam gentium, harum leges amplecti, & idolis sacrificare: nam v. 18. habetur: *Dixi autem ad filios eorum in solitudine: In præceptis patrum vestrorum nolite incedere, nec iudicia eorum custodiat, nec idolis eorum polluamini; quæ omnia cum Judæi sprevisent, & respexissent ad patrum suorum idola, dicitur v. 25. Ergo & ego dedi eis præcepta non bona, & iudicia, in quibus non vivent.* Et Judæos re ipsa idolis sacrificasse patet ex seqq. *Et dixi ad eos: Quid est excelsum, ad quod vos ingredimini. v. 29 & 31. Et in oblatione donorum vestrorum cum traducitis filios vestros per ignem, vos polluimini in omnibus idolis vestris usque hodie.* Præterea his gentium præceptis Deus opposuit præcepta sua v. 11. dicens: *Et dedi eis præcepta mea, & iudicia mea ostendi eis, quæ faciens homo vivet in eis.* Alii tamen æque probabiliter intelligunt præcepta non bona negativè, vel satis onerosa De quo inferus.

Inst. I. Lex vetus est imperfecta, testante Apostolo ad *Hebr. 7. Nihil ad perfectum adduxit lex: Dei autem opera sunt perfecta.* *Resp.* Lex vetus est imperfecta negativè, non autem positivè: erat minùs perfecta, quàm lex nova, quia per se non conferebat gratiam, sine qua impleri non poterat; sed gratiæ auxilia, quæ dabantur, veluti emendicabat à Lege nova, ejusque Autore Christo, per ejus merita, & Fidem in illum conferebantur. Unde Apostolus ad *Gal. 2. Scientes, quòd non ju-*

ustificatur homo ex operibus Legis nisi per *Fidem Jesu Christi*. Cæterà explicabat omnia, quæ ad cognitionem & cultum Dei necessaria erant, prohibebat peccata, & virtutem vitæque honestatem inculcabat.

Inst. 2. De Lege veteri sic pronunciat S. AUGUSTINUS *Serm. 6. de Verb. Apost. Data est ergo lex illa, ut inveniatur infirmitas, parum est hoc, non solum ut inveniretur, sed etiam ut augeretur, & vel sic medicus quæreretur.* Igitur fuit causa peccati. Quo faciunt verba Apostoli 2. ad *Cor. 3. Litera occidit, spiritus autem vivificat. Resp. S. D. loc. cit.* differit adversus Pelagianos impiè docentes, hominem per liberum arbitrium, sine gratiæ adjutorio, sibi sufficere ad legem implendam: errorem hunc ut refellat, utitur exemplo Judæorum, qui legem sine gratia sese implenturos arbitrati, transgressores legis effecti sunt; unde concludit, legis sine gratia effectum alium non futurum, quàm ut homo prævaricator suæ sibi infirmitatis conscius evadat, eoque ardentius medicum quærat. Deus itaque jugum legis imposuit Judæis, ut cum tanto oneri ferendo impares sese intelligerent, ardentioribus votis ad Christum Salvatorem aspirarent. Qui tamen finis non fuit nisi secundarius, eo fine primario semper persistente, ut per legis observantiam ad internam animæ sanctitatem, suumque finem ultimum pervenirent. Quod verò ait Apostolus, hunc habet sensum: Lex gratiæ præsidio destituta ubi multitudine præceptorum urget, eis, quibus data est, facta est occasio æternæ mortis; gratiæ autem beneficium salutem & vitam æternam operatur. Quo etiam sensu intelligi debet,

bet, cùm ad Rom. 5. scribit: *Lex autem subintravit, ut abundaret delictum.* Nam ita se ipse explicat ad Rom. 7. v. II. *Nam peccatum occasione acceptâ per mandatum, seduxit me, & per illud occidit;* addit etiam: *Itaque lex quidem sancta, & mandatum sanctum, & justum, & bonum.*

Q U A E S T I O II.

An Lex moralis Decalogo contenta sit justa & rationabilis?

Omnia præcepta moralia Legis veteris in Decalogo contineri, sententia est S. AUGUSTINI. 127.
 Cùm tam multa (inquit q. 140. in Exod.) locutus sit Deus, duæ tantum tabulæ dantur Moyfi lapideæ, quæ dicantur tabulæ Testimonii futuræ in Arca. Nimirum omnia cætera quæ præcepit Deus, ex illis decem præceptis, quæ duabus tabulis conscripta sunt, pendere intelliguntur, si diligenter quarantur, & bene intelligantur. Quomodo hæc ipsa rursus decem præcepta ex duobus illis, dilectione scilicet Dei & proximi, in quibus tota lex pendet & Prophetæ. Et S. THOMAS I. 2. q. 100. a. 3. ait: *Præcepta Decalogi ab aliis præceptis legis differunt in hoc, quòd præcepta Decalogi per se ipsum Deus dicitur populo proposuisse: alia verò præcepta proposuit populo per Moysen.* Illa ergo præcepta ad Decalogum pertinent, quorum notitiam homo habet per se ipsum à Deo (nempe a. 1. dixerat: *Necesse est, quòd omnia præcepta moralia pertineant ad legem*